

Preveres: "Sants per santificar"

Conferència que Mons. Xavier Echevarría va pronunciar a Còrdova davant alguns preveres de la diòcesi, amb motiu de l'any sacerdotal.

Conferència al clergat de Còrdova l'Any Sacerdotal, 20-XI-2009

Mons. Xavier Echevarría, Prelat de l'Opus Dei

Estem recorrent l'Any Sacerdotal convocat per Benet XVI per a tota l'Església. En la carta que va escriure amb aquest motiu, el Sant Pare manifesta el propòsit de «contribuir a promoure el compromís de renovació interior de tots els preveres, perquè el seu testimoniatge evangèlic en el món d'avui sigui més intens i incisiu»[1].

El desig de col·laborar en aquesta iniciativa del Pontífex Romà, ha mogut al meu estimat germà en l'Episcopat, Mons. Juan José Asenjo, actual Arquebisbe de Sevilla i Administrador Apostòlic de Còrdova, a invitar-me a parlar d'aquesta qüestió davant un grup de preveres. L'hi agraeixo de debò, encara que, al mateix temps, em sembla haver vingut a *vendre mel a l'abeller* . Era una expressió que utilitzava sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, quan l'invitaven a adreçar la paraula als seus germans en el sacerdoci. Volia subratllar que qualsevol d'ells podria fer-ho molt bé, només obrint el cor i manifestant l'amor a Déu i a les ànimes que portava dins.

Si així s'expressava un prevere tant sant, que va rebre l'encàrrec diví d'obrir els camins de la santedat en el compliment dels deures propis de l'estat de cadascú, i que l'Església ha proposat, al costat d'altres eximis preveres, com a model de santedat a preveres i a seglars, penseu què hauria d'afirmar jo. Recorro a la seva intercessió davant el Senyor perquè aquestes paraules meves aconseguixin transmetre almenys una mica de la riquesa de la seva doctrina sobre el sacerdoci, de manera que les seves paraules i l'exemple de la seva vida ens incitin —a mi també— a realitzar aquesta conversió interior que l'Església espera de cadascú, en aquest any sacerdotal.

La identificació amb Crist, fonament del nostre sacerdoci

En la primera Missa crismal que va celebrar després de rebre el ministeri petrí, Benet XVI s'adreçava així als preveres que concelebraven amb ell a la Basílica de Sant Pere: «El misteri del sacerdoci de l'Església rau en el fet que nosaltres, éssers humans miserables, en virtut del Sagrament podem parlar amb el seu "jo": *in persona Christi* . Jesucrist vol exercir el seu sacerdoci per mitjà de nosaltres»[2].

Un sol és el prevere del Nou Testament, Jesucrist Nostre Senyor, com posa en relleu l'epístola als Hebreus (cf. *Hb* 7, 11-28). Nosaltres som instruments seus en virtut del sagrament de l'Orde, que ens identifica amb Ell. És allò que es palesa clarament en els gestos i paraules del bisbe, durant el ritu de l'ordenació. Quan, en silenci, imposa les mans sobre el cap del candidat, invocant després l'Esperit Sant amb l'oració consecratòria, és Jesús mateix —Summe i Etern Sacerdot— qui pren possessió de cadascú. L'ordenació de prevere produeix un canvi real en qui la rep, visible només als ulls de la fe. Ho recalrava sant Josepmaria, quan, parlant de la identitat del prevere —que, en els primers anys del postconcili, alguns posaven en tela de judici— no dubtava a afirmar amb decisió: «Quina és la identitat del prevere? La de Crist. Tots els cristians podem i hem de ser no ja *alter Christus* , sinó *ipse Christus* : altres Cristos, el mateix Crist! Però en el prevere això es dona immediatament, de forma sacramental»[3].

No es tracta d'una consideració només teòrica, sinó que ha de manifestar-se de manera concreta en les situacions més diverses, també fora dels actes propis del *sacrum ministerium* . Un fet de la vida d'aquest prevere ho manifesta eloqüentment.

Corria el curs acadèmic 1942-43. El propietari d'un immoble del carrer madrileny de Jenner, on tenia

la seu la primera residència universitària promoguda per l'Opus Dei al finalitzà la Guerra Civil, va comunicar que necessitava de seguida la casa perquè un fill seu contrauria matrimoni. Es plantejava un problema de difícil solució: què fer amb les desenes d'estudiants que vivien en aquell immoble, ja avançat l'any escolar? No se'ls podia deixar, sense més, al carrer. No obstant això, cap de les raons adduïdes pels directors d'aquella tasca apostòlica aconseguien fer desistir l'amo de la seva intimidació. Fins que el Fundador de l'Obra el va anar a veure personalment, acompanyat per Amadeo de Fuenmayor, aleshores director de la Residència, que és qui va relatar aquest succeït.

La conversa, cortès però freda, mostrava que aquella persona no estava disposada a fer concessions. De sobte, sant Josepmaria va canviar el to de l'entrevista: «No sap vostè amb qui està parlant?», va preguntar amb to ferm al seu interlocutor. I, davant el gest sorprès d'aquest, va afegir: «Sóc un prevere de Jesucrist... I no puc consentir que hagin d'abandonar la Residència en ple curs cinquanta estudiants l'ànima dels quals m'ha estat confiada». El professor Fuenmayor, que va assistir a la conversa sense pronunciar paraula, anota que a partir d'aquest moment va canviar completament el gir de l'entrevista. L'amo va consentir a prorrogar el termini de lloguer de la casa fins al final de curs[4].

Aquest episodi ressalta amb força la consciència viva d'estar identificat amb Jesucrist sacerdot, que en tot moment tenia el Fundador de l'Opus Dei. Posava així en relleu que el caràcter de l'Orde afecta tota l'existència de qui ha estat segellat amb aquest sagrament. Quelcom anàleg succeeix en el fidel corrent, ungit pel caràcter baptismal: la seva vida sencera queda conformada amb Crist. No s'és cristià, fill de Déu i partícip del sacerdoti de Jesucrist només a estones, quan es resa o es participa en una cerimònia litúrgica. L'ésser cristià impregna —ha d'impregnar— les vint-i-quatre hores del dia, i a això han d'aspirar tots els batejats. El mateix ha d'ocórrer en els qui hem rebut el sagrament de l'Orde: hem de ser —com li agradava insistir a sant Josepmaria— «*preveres-preveres*, preveres cent per cent»[5], en tots els moments i circumstàncies.

«Ser prevere —recordaré amb paraules de Benet XVI— significa convertir-se en amic de Jesucrist, i això cada vegada més amb tota la nostra existència. El món té necessitat Déu, no d'un déu qualsevol, sinó del Déu de Jesucrist, del Déu que es va fer carn i sang, que ens va estimar fins a morir per nosaltres, que va ressuscitar i va crear en si mateix un espai per a l'home. Aquest Déu ha de viure en nosaltres i nosaltres en Ell. Aquesta és la nostra vocació de preveres: només així el nostre ministeri sacerdotal pot donar fruit»[6].

Estem convençuts que les paraules del Papa responen a la realitat més neta. Però també sabem que —com va escriure sant Pau— portem el tresor diví en gots de fang (cf. 2 *Cor* 4, 7). Potser haurem reviscut en algun moment l'experiència de Simó Pere després de la pesca miraculosa. La desproporció entre la grandesa de la tasca encomanada —fer present a Crist entre els homes— i les nostres limitacions personals se'ns mostra de vegades en tota la seva amplitud. Tanmateix, a tota hora, el record que Jesús ens ha anomenat amics (cf. *Jn* 15, 15) i ens sosté amb la seva gràcia, ens enfortirà i ajudarà a superar aquests moments, si alguna vegada es presenten. «La fe en Jesús, Fill del Déu viu, és el mitjà pel qual tornem a agafar sempre la mà de Jesús i mitjançant el qual Ell pren la nostra mà i ens guia»[7].

Identificació amb Crist en els actes del ministeri

Si tota la nostra existència està marcada pel caràcter sacerdotal, amb més motiu succeeix quan exercitem els actes propis del nostre ministeri; i és aquí on especialment hem de cercar la nostra pròpia santificació.

El servent de Déu Mons. Àlvaro del Portillo va saber exposar-ho amb agudesia; no en va ser un dels experts que més van treballar perquè el Concili Vaticà II destaqués la crida dels preveres a la santedat precisament en l'exercici del seu ministeri. Permeteu que llegeixi unes paraules seves, que són com un resum d'allò que jo voldria transmetre en aquesta estona de xerrada fraterna.

«S'imposa aconseguir que els preveres adquireixin en els seus anys de preparació, i en la successiva formació permanent, una clara consciència de la identitat que existeix entre la realització de la seva vocació personal —ser prevere a l'Església—, i l'exercici del ministeri *in persona Christi Capitis*. El servei a l'Església consisteix, essencialment (altres maneres de servir un prevere poden ser legítimes però secundàries), a personificar activament i humilment entre els germans Crist Prevere que dóna

vida i purifica l'Església, Crist Bon Pastor que la condueix en unitat cap al Pare, i Crist Mestre que la conforta i l'estimula amb la seva Paraula, i amb l'exemple de la seva Vida.

«Aquesta formació del prevere és quelcom que dura tota la vida, perquè, en els seus aspectes diversos, tendeix —ha de tendir— a formar Crist en ell (cf. *Gal* 4, 19), realitzant aquesta identificació com a tasca, en resposta a allò que aquesta identificació té ja com a segell sacramental rebut. Una tasca, que demana primer de tot una incessant activitat pastoral, i com a condició de l'eficàcia d'aquesta, una intensa vida d'oració i de penitència, una direcció espiritual sincera de la pròpia ànima, un recurs al sagrament de la Penitència viscut amb periodicitat i amb extremada delicadesa, i tota aquesta existència arrelada, centrada i unificada en el Sacrifici Eucarístic»[8].

Em detindrè breument en alguns d'aquests moments, especialment la celebració del Sant Sacrifici i l'administració de la Penitència, perquè en aquests instants el nostre ser *ipse Christus*, el mateix Crist, com a preveres, assoleix la major densitat ontològica.

La Santa Missa: "'in' persona Christi"

El Papa ha invitat a reflexionar especialment en la figura del sant Rector d'Ars en aquest any sacerdotal, amb què commemorarem el 150è aniversari del seu *dies natalis*, del seu naixement per al Cel. «Estava convençut —ha escrit Benet XVI— que tot el fervor en la vida d'un prevere depenia de la Missa: "La causa de la relaxació del prevere és que descuida la Missa. Déu meu, quina pena el prevere que celebra com si estigués fent alguna cosa ordinària!". Sempre que celebrava, tenia el costum d'oferir també la pròpia vida com a sacrifici: "Com aprofita a un prevere oferir-se a Déu en sacrifici tots els matins!"»[9].

El Concili Vaticà II afirma en el decret *Presbyterorum Ordinis* que la celebració de la Missa és el moment més important de la jornada d'un prevere, perquè constitueix el «centre i arrel de tota la vida del prevere»[10]. Per això, és lògic que procurem celebrar-la cada dia de la millor manera possible. Penso que a tots ens va impressionar el testimoniatge del servent de Déu Joan Pau II, quan —a punt de complir les seves nocces d'or sacerdotals— comentava amb senzillesa: «A l'arc de gairebé cinquanta anys de sacerdoci, la celebració de l'Eucaristia continua sent per a mi el moment més important i més sagrat. Tinc plena consciència de celebrar a l'altar *in persona Christi*. Mai en el curs d'aquests anys, he deixat la celebració del Santíssim Sacrifici. Si això va succeir alguna vegada, va ser només per motius independents de la meva voluntat. *La Santa Missa és de manera absoluta el centre de la meva vida i de tota la meva jornada*»[11].

La Trinitat concedeix al prevere un do inexpressable: ser instrument perquè la passió, mort i resurrecció de nostre Senyor, esdevinguda històricament fa dos mil anys, es faci sacramentalment present, en l'autèntica realitat i amb la plena eficàcia santificadora. Com afirma Joan Pau II, gràcies a l'Eucaristia es produeix en el nostre món «una misteriosa "contemporaneïtat" entre aquell *Triduum* i el transcórrer de tots els segles. Aquest pensament ens porta a sentiments de gran sorpresa i gratitud (...). Aquesta sorpresa ha d'amarar sempre l'Església, reunida en la celebració eucarística»[12].

El prevere no ha d'acostumar-se a aquest prodigi d'amor que s'obra cada dia sobre l'altar i que perdura al tabernacle després de la Missa. Amb l'ajuda de Déu, ha d'observar amb mirada sempre nova allò que coneix amb els ulls de la fe, sense cansar-se de considerar una vegada i una altra aquesta meravella. Com els nens, dels qui és el Regne del cel (cf. *Mt* 18, 3-4), gaudeixen d'una capacitat de sorpresa pràcticament il·limitada, així el prevere necessita aquest sentit de meravella davant el misteri, fruit de la fe i de l'amor, per celebrar l'Eucaristia i en el curs de la mateixa celebració.

Tots els cristians han de conrear aquesta sorpresa, però de manera especial els preveres, als qui se'ns ha concedit la facultat de realitzar aquest grandíssim miracle. La identitat del prevere —ho reitero un vegada més amb paraules de sant Josepmaria— consisteix a ser «instrument immediat i diari d'aquesta gràcia salvadora que Crist ens ha guanyat. Si es comprèn això, si s'ha meditat en l'actiu silenci de l'oració, com considerar el sacerdoci una renúncia? És un guany que no és possible calcular. La nostra Mare Santa Maria, la més santa de les criatures —més que Ella només Déu— va portar un vegada al món Jesús; els preveres el porten a la nostra terra, al nostre cos i a la nostra ànima, tots els dies: ve Crist per alimentar-nos, per vivificar-nos, per ser, ja des d'ara, penyora de la vida futura»[13].

És inegotable la riquesa d'aquesta realitat sorprenent: ja l'altar el prevere és *ipse Christus*, el mateix Crist, de manera sacramental! Presta a Jesucrist la veu, les mans, tot l'ésser, perquè es faci present el Sant Sacrifici del Calvari de cap a cap del món, fins al final dels temps. És un deure —deure d'amor, però deure— que el prevere sigui exigent amb ell mateix, per pujar a l'altar amb la menor indignitat possible per part seva.

Per desenvolupar aquesta consciència, potser podrà servir un consell pràctic: dividir el dia en dues parts: pels matins, rendir accions de gràcies a la Trinitat per haver celebrat la Santa Missa; per les tardes, preparar ja la del dia següent. Així s'expressava un prevere sant: «Procuro que l'últim pensament [de cada jornada] sigui d'agraïment al Senyor per haver celebrat la Santa Missa aquest dia. I li dic també: Senyor, et dono les gràcies perquè per la teva misericòrdia espero celebrar també demà la Santa Missa, renovant el Diví Sacrifici *in persona Christi* i consagrant el teu Cos i la teva Sang. Així me'n vaig adormint i em vaig preparant»[14].

Una manifestació de sentit sacerdotal, que Benet XVI ha recordat, és la de pujar a l'altar amb els ornaments litúrgics adequats. El Sant Pare invita a desentranyar el significat d'aquestes vestes — l'avit, l'alba, l'estola, la casulla—, tan clarament expressat en les oracions que l'Església aconsella per al moment de revestir-se abans de la celebració. «El fet d'acostar-nos a l'altar vestits amb els ornaments litúrgics —explica Benet XVI— ha de fer clarament visible als presents, i a nosaltres mateixos, que estem allí "en la persona d'un Altre". Els ornaments sacerdotals, tal com s'han desenvolupat al llarg del temps, són una expressió simbòlica profunda d'allò que significa el sacerdoci (...). Per a nosaltres, revestir-nos dels ornaments ha de ser quelcom més que un fet extern; implica renovar el "sí" de la nostra missió, el "ja no sóc jo" del Baptisme, que l'ordenació sacerdotal de mode nou ens dóna i alhora ens demana»[15].

Ministres de la misericòrdia de Déu

Al costat de la celebració eucarística, l'administració del sagrament de la Reconciliació és un altre moment en què la identificació del prevere amb el Summe i Etern Prevere assoleix la màxima intensitat. S'ha parlat molt que estem travessant una *crisi de la Confessió*, però en realitat —i així ho han afirmat diverses vegades els Pontífexs Romans en aquests últims anys— es tracta més aviat d'una *crisi de confessors*. Ho prova el fet que quan a una església hi ha preveres disponibles per confessar, amb horaris clars, amb senyals inequívocs de la seva presència, en poc de temps molts fidels acudeixen a rebre aquest sagrament.

Les coses no són més difícils ara que en les èpoques passades, però és cert que hi manca una catequesi sobre la necessitat del sagrament de la misericòrdia divina, aprofitant homilies, lliçons de preparació a la Confirmació o al Matrimoni, etc., i que els preveres ens mostrem disponibles per confessar. Benet XVI escriu que «a França, en temps del sant Rector d'Ars, la confessió no era ni més fàcil ni més freqüent que en els nostres dies (...). Però ell va intentar per tots els mitjans, en la predicació i amb consells persuasius, que els feligresos redescobriessin el significat i la bellesa de la Penitència sacramental, mostrant-la com una íntima exigència de la presència eucarística. Va saber iniciar així un "*cercle virtuós*". Amb el seu prolongat ser-hi davant el Sagrari a l'església, va aconseguir que els fidels comencessin a imitar-lo, anant a visitar Jesús, segurs que allí trobarien també el seu rector, disponible per escoltar-los i perdonar-los. Al final, una multitud cada vegada major de penitents, provinents de tot França, el retenia al confessional fins a setze hores al dia»[16].

Certament no se'ns demana el mateix que al sant Rector d'Ars, i potser el temps disponible per a l'administració d'aquest sagrament dependrà de molts factors, dels encàrrecs que hàgim rebut, etc. Però, certament, si ens examinem amb sinceritat, descobrirem que podríem fer quelcom més; que, retallant una mica del temps que dediquem a altres menesters, podríem treure algunes hores setmanals per estar disponibles al confessional. Potser en cap altre moment, com en aquest, es manifesta amb tanta claredat que —com afirmava sant Joan Maria Vianney— "*el sacerdoci és l'amor del Cor de Jesús*"[17].

També en aquest punt sant Josepmaria ofereix el testimoniatge de la seva pròpia experiència, corroborat per la de molts altres preveres. «Un consell de germà», deia a qui li preguntava sobre la dedicació al sagrament de la Penitència: «Asseieu-vos al confessional tots els dies, o almenys dues o

tres vegades a la setmana, esperant les ànimes com el pescador els peixos. Al principi, potser no vingui ningú. Porteu-vos el breviari, un llibre de lectura espiritual o alguna cosa per meditar. En els primers dies podreu; després vindrà una velleta i li ensenyareu que no n'hi ha prou que ella sigui bona, que ha de portar-se als néts petits. Als quatre o cinc dies vindran dues nenes, i després un xicotet, i després un home, una mica d'amagat... Al cap de dos mesos no us deixaran viure, ni podreu resar res al confessorari, perquè les vostres mans ungides estaran, com les de Crist —confoses amb elles, perquè sou Crist— dient: *jo t'absolc*. I conclouïa: «Estimeu el confessorari.

Estimeu-lo, estimeu-lo! (...). Aquest és el camí per desagreguar el Senyor per tants germans nostres que ara no volen asseure's al confessorari, ni sentir a les ànimes, ni administrar el perdó de Déu»[18].

Tracte d'amistat amb el Senyor

El significat més profund del sacerdoci es resumeix a ésser ministres i amics de Jesús. Ministres que diuen, com sant Pau: *som ambaixadors en nom de Crist, com si Déu us exhortés per mitjà de nosaltres. En nom de Crist us preguem: reconcilieu-vos amb Déu (2 Co 5, 20)*. I amics íntims que —com assenyala l'Evangeli— saben perseverar al seu costat en els moments de dificultat (cf. *Lc 22, 28*). Intimitat significa comunió de pensament i de voluntat, de sentiments i aspiracions, segons el consell de l'Apòstol de les gentes: *tingueu en els vostres cors els mateixos sentiments que va tenir Crist Jesús (Flp 2, 5)*.

La unió amb Jesús no és quelcom de caràcter merament interior, sinó que ha de manifestar-se en obres. «Això significa —explica el Sant Pare— que hem de conèixer Jesús d'una manera cada vegada més personal, escoltant-lo, vivint amb Ell, estant amb Ell. Hem d'escoltar-lo en la *lectio divina*, és a dir, llegint la Sagrada Escripura no d'una manera acadèmica, sinó espiritual. Així aprenem a trobar-nos amb el Jesús present que ens parla. Hem de raonar i reflexionar, davant Ell i amb Ell, en les seves paraules i en la seva manera d'actuar. La lectura de la Sagrada Escripura és oració, ha de ser oració, ha de brollar de l'oració i portar a l'oració»[19].

L'exemple del Senyor és molt clar. Els evangelistes el mostren en constant col·loqui amb Déu Pare, i alhora posen de manifest que amb molta freqüència es retirava a la muntanya per pregar a soles; és a dir, dedicava estones específiques a l'oració, apartat de la multitud i fins i tot dels mateixos Apòstols. El prevere, *ipse Christus*, ha d'imitar l'exemple del Mestre. Només així creixerà en intimitat amb Ell i serà bon instrument per comunicar a altres aquesta amistat.

Sabem bé que l'eficàcia dels sagraments no depèn de la santedat personal de qui els administra, ja que actuen *ex operi operato*, per la pròpia virtut; és a dir, són davant tot i sobretot accions de Crist, únic i perfecte Sacerdot, font de la vida sobrenatural. Però, per la Comunió dels sants, arribaran més gràcies a les ànimes, si el prevere està ben unit a Jesucrist; i aquesta bona disposició s'assegura mitjançant el tracte assidu amb el Senyor en el Pa i en la Paraula, en l'eucaristia i en l'oració. «Només així podem parlar veritablement *in persona Christi*, encara que la nostra llunyania interior de Crist no pot posar en perill la validesa del sagrament. Ser amic de Jesús, ser prevere, significa, per tant, ser home d'oració»[20].

El Magisteri de l'Església, els ensenyaments dels sants, i la mateixa experiència mostren la necessitat que els clergues conreem una vida interior robusta, amb la celebració diària de l'eucaristia, amb el recurs freqüent a la confessió sacramental, amb el rés de l'Ofici Diví i temps dedicats a l'oració personal, amb una devoció filial a la Santíssima Mare de Déu. Aquesta serà la garantia d'una acció pastoral realment eficaç. «El temps que dediquem a l'oració —deia Benet XVI a un grup de preveres— no és un temps sostret a la nostra responsabilitat pastoral, sinó que és precisament "treball" pastoral, és orar també pels altres. En el "Comú de pastors" hom llegeix que una de les característiques del bon pastor és que "*multum oravit pro fratribus*". És propi del pastor ésser home d'oració, estar davant el Senyor orant pels altres, substituint també els altres, que potser no saben resar, no volen pregar o no troben temps per pregar. Així es posa en relleu que aquest diàleg amb Déu és una activitat pastoral»[21].

En aquest context pren especial importància la fidelitat a la Litúrgia de les Hores. Seria un gran error considerar que aquests moments d'oració vocal i mental són una pèrdua de temps, davant les urgències de la tasca pastoral, i que no passa res si els ometem. Precisament aquesta oració pública de l'Església

és un dels encàrrecs confiats amb l'ordenació sacerdotal. Però no es queda en una obligació imposada des de fora; se'ns presenta més aviat com una necessitat del cor sacerdotal per al qui se sap ministre en el Cos místic de Crist.

Deia el Papa en una ocasió que l'Església «ens imposa —encara que sempre com a Mare bona— el tenir temps lliure per a Déu, amb les dues pràctiques que formen part dels nostres deures: celebrar la Santa Missa i resar el breviari. Però més que recitar, fer-ho com escolta de la Paraula que el Senyor ens ofereix en la Litúrgia de les Hores»[22]. D'aquesta manera, interioritzant la pregària litúrgica, reservant els moments més apropiats per a aquesta oració, prolonguem aquesta gran cadena suplicant que van començar els homes justos de l'Antic Testament. Preguem amb el Senyor, o millor, el Senyor ora en nosaltres, com explica sant Agustí: *orat pro nobis ut sacerdos noster; orat 'in' nobis ut caput nostrum; oratur a nobis ut Deus noster*[23]. Preguem amb l'Església de tots els temps. Llavors es comprèn que l'encàrrec rebut és una responsabilitat preciosa que es confia al prevere, perquè mantingui encesa en el món, fins al final dels temps, la insubstituïble torxa de l'oració.

Hi ha una consideració de sant Josepmaria sobre la necessitat d'esforçar-se en l'oració, quan el resar costa, especialment vàlida en el context de la Litúrgia de les Hores: «Us podeu unir a l'oració de tots els cristians de qualsevol època: els qui ens han precedit, els qui viuen ara, els qui vindran en els segles futurs. Així, sentint aquesta meravella de la Comunió dels Sants, que és un cant inacabable d'alabança a Déu, encara que no tingueu ganes o encara que us sentiu amb dificultats —secs!—, resareu amb esforç, però amb més confiança»[24].

Preocupació pels preveres

En aquests ràpids traços no és possible exposar tants altres aspectes que suggereix l'Any sacerdotal. M'he limitat a recordar alguns punts que em semblen especialment importants, perquè formen part del ministeri que se'ns ha confiat i incideixen profundament en la cerca de la santedat. Però no voldria acabar sense referir-me a un altre punt capital per als preveres: la preocupació d'uns per altres, pel bé espiritual i material dels nostres germans en el sacerdoci i, en última instància, per la seva santedat.

El germà ajudat pel seu germà és com una ciutat murallada (Prv 18, 19, Vulgata). El Senyor ha posat als ministres a l'Església perquè facilitin als fidels la força salvífica de l'Evangelí —la Paraula de Déu i els sacraments— i guiar-los així pel camí de la santificació. I han de procurar anar per davant: ser llum que brilla per il·luminar tothom, sal que assaoni la vida cristiana (cf. Mt 5, 13-14). Però cada prevere sap que ell mateix està envoltat de debilitat (cf. HB 5, 2) i precisa de l'ajuda dels altres. «D'aquí que sigui de gran importància que tots els preveres, diocesans o religiosos, s'ajudin mútuament, a fi de ser sempre cooperadors de la veritat»[25]. Així s'expressa el decret *Presbyterorum Ordinis* del Concili Vaticà II. El tracte fratern entre els preveres resulta un mitjà necessari per progressar en el camí, superant els moments de debilitat o de cansament, que es presentin.

Sant Josepmaria, durant molts anys, va dedicar les millors energies als germans en el sacerdoci, com ho palesen els biògrafs. L'amor a l'Església el portava a més a més a fomentar en tot moment les vocacions sacerdotals. Ho tenia molt gravat a l'ànima, perquè era conscient que el futur de l'Església reclama preveres ben formats, plens de desitjos de santedat i de zel per les ànimes. Aquesta sol·licitud es va posar especialment de manifest en els anys de l'immediat post-concili, quan gairebé arreu va començar a advertir-se una considerable disminució del nombre de vocacions sacerdotals. Aquesta preocupació va arribar a ser tan forta, que fins literalment li treia la son, alhora que l'impulsava a resar i fer resar sense parar per aquesta intenció.

Desgraciadament, en la major part dels països —sobretot en les nacions desenvolupades d'Occident— continua l'escassetat de vocacions sacerdotals, amb la inevitable repercussió en l'atenció pastoral dels fidels. Entre tots hem d'aconseguir del Senyor de les messes que envii molts més treballadors al seu camp (cf. Mt 9, 37-38). No s'ha de considerar aquesta ocupació com a tasca que correspongui només als Bisbes i als encarregats de la pastoral vocacional: és tasca conjunta de pastors i fidels, units en el mateix amor a l'Església, que necessita urgentment de molts i sants preveres. Constitueix, per tant, una responsabilitat que afecta tots els cristians: implorar a Jesucrist, Summe Sacerdot, per aquesta intenció, posant els mitjans pràctics, concrets, que hi siguin a l'abast de cadascú.

Parlem tots nosaltres d'aquest tema en la predicació i en la catequesi, també per fomentar en els pares i

mares de família el desig sant que el Senyor cridi algun dels fills per la sendera del sacerdocí; aprofitem els mitjans que se'ns han confiat —des de l'administració del sagrament de la Penitència fins a les ocasions més comunes que se'ns presentin— per obrir horitzons de lliurament a Déu, ja que és una tasca apostòlica prioritària en el moment present. Sembrem sempre la llavor de les possibles vocacions; el Sembrador diví s'ocuparà de donar l'increment.

Reforçar la comunió amb els Bisbes

No puc deixar d'assenyalar la necessitat que els preveres, tots, vulguin estar molt units al seu bisbe. El Senyor ens ho repeteix de moltes maneres, en afirmar que tota ciutat o casa desunida acabarà per autodestruir-se (cf. *Mt* 12, 25); o també quan parla que les sarments han d'estar unides al cep (Cf. *Jn* 15, 5) per donar fruits saborosos i abundants. Considerem que la unitat entre el clergat i el seu Prelat, entre l'Ordinari i els seus preveres, ha estat recollida amb sentència molt gràfica en el Concili Vaticà II, citant sant Ignasi d'Antioquia, en assimilar aquesta estreta unió que existeix entre Crist i l'Església, o entre Crist i Déu Pare[26].

La comunió del clergat de cada diòcesi entorn del seu Pastor és un dels objectius concrets assenyalats pel Papa per a aquest Any sacerdotal. «En línia amb l'Exhortació apostòlica *Pastors dabo vobis* del papa Joan Pau II —ha escrit Benet XVI—, voldria afegir que el ministeri ordenat té una radical "*forma comunitària*" i només pot ser exercit en la comunió dels preveres amb el seu Bisbe. És necessari que aquesta comunió entre els preveres i amb el propi Bisbe, basada en el sagrament de l'Orde i manifestada en la concelebració eucarística, es tradueixi en diverses formes concretes de fraternitat sacerdotal efectiva i afectiva (Cf. *Pastors dabo vobis*, 74). Només així els preveres sabran viure en plenitud el do del celibat i seran capaços de fer florir comunitats cristianes en què es repeteixin els prodigis de la primera predicació de l'Evangeli»[27].

Ajudem els Bisbes, també per ajudar els preveres. Cal que tots ens gaudim en aquesta clara interdependència mútua que tantes conseqüències magnífiques portarà per a tot el Poble de Déu. Sempre, i més en els moments històrics que vivim, aquesta total unió es configura com a element necessari per fer l'Església com Jesucrist vol. Desitgem que es compleixi el *mandatum novum* (*Jn* 13, 34) amb aquest matís que té un contingut d'obligació: perquè es reconegui l'Església de Crist, els pastors hem d'estimar-nos *com Ell ens ha estimat* (Cf. *ibíd.*).

Acabo amb altres paraules de sant Josepmaria, amb l'esperança que avivin encara més en tots els preveres la inquietud santa de fomentar vocacions sacerdotals. Durant un viatge per Amèrica del Sud, gairebé al final de la seva vida terrenal, s'adreçava a un grup de preveres diocesans impulsant-los a preocupar-se de la formació dels qui donen esperances de rebre la crida al sacerdocí. I els concretava: «Cerqueu ajuda econòmica, i envieu [al Seminari] aquestes ànimes que esteu preparant des que són nens. Doneu-los vida interior; ensenyeu-los a estimar Déu, a trobar-lo dins la seva ànima, a tenir una pietat filial a la Santíssima Mare de Déu, a pensar que la cosa més gran del món és ésser un altre Crist i el mateix Crist.

»Propòsit ferm: almenys, un successor! I, com fallen, almenys dos (...). Si us ho proposeu, ho capgirareu tot. N'hi ha prou amb què vulgueu»[28].

La Mare de Déu Santíssima, Mare del Summe i Etern Sacerdot i Mare nostra, ens aconseguirà del seu Fill —amb el nostre esforç concret— el do de la santedat en l'exercici de la nostra tasca sacerdotal, perquè siguem instruments eficaços en la santificació de les ànimes, que la Trinitat Beatíssima vol realitzar pel nostre ministeri.

---

[1] Benet XVI, Carta als preveres, 16-VI-2009.

[2] Benet XVI, Homilia en la Missa crismal, 13-IV-2006.

[3] Sant Josepmaria, Homilia *Prevere per a l'eternitat*, 13-IV-1973.

[4] Cf. A. Vázquez de Prada, "El Fundador del Opus Dei", vol. II, p. 584.

[5] Sant Josepmaria, *cit.*

- [6] Benet XVI, Homilia en la Missa Crismal, 13-IV-2006.
- [7] *Ibíd.*
- [8] Mons. Àlvaro del Portillo, *Sacerdotes para una nueva evangelización*, a "Escritos sobre el sacerdocio", 6ª ed., Palabra 1991, p. 202.
- [9] Benet XVI, Carta als preveres, 16-VI-2009. Cfr. B. Nodet, "Le Curè d'Ars. Sa pensée — Son Coeur", ed. Xavier Mappus 1966, pp. 104 y 105.
- [10] Concili Vaticà II, decr. *Presbyterorum Ordinis*, n. 14.
- [11] Joan Pau II, Paraules en la conclusió de la trobada amb motiu del 30è aniversari del decret "Presbyterorum Ordinis", 27-X-1995.
- [12] Joan Pau II, Litt. enc. *Ecclesia d'Eucharistia*, 17-IV-2003, n. 5.
- [13] Sant Josepmaria, Homilia *Sacerdots per a l'eternitat*, 13-IV-1973.
- [14] Sant Josepmaria, Notes d'una conversa familiar, 10-V-1974 (AGP, P01, X-1974, p. 64).
- [15] Benet XVI, Homilia en la Missa crismal, 5-IV-2007.
- [16] Benet XVI, Carta als preveres, 16-VI-2009.
- [17] Cit. per Benet XVI en la seva carta als preveres, 16-VI-2009.
- [18] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió amb preveres a Oporto, 31-X-1972 (AGP, P04, vol. II, p. 758).
- [19] Benet XVI, Homilia en la Missa crismal, 13-IV-2006.
- [20] *Ibíd.*
- [21] Benet XVI, Trobada amb preveres de la diòcesi d'Albano, 31-VIII-2006.
- [22] *Ibíd.*
- [23] Sant Agustí, *Enarraciones sobre los Salmos* 85, 1.
- [24] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 6-IX-1973 (AGP, P01 X-1973, p. 31).
- [25] Concili Vaticà II, decr. *Presbyterorum Ordinis*, n. 8.
- [26] Cf. Concili Vaticà II, Const. dogm. *Lumen gentium*, n. 27.
- [27] Benet XVI, Carta als preveres, 16-VI-2009.
- [28] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió amb preveres en Lima, 26-VII-1974 (AGP, P04 1974, vol II, p. 401).